

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
könyvtári osztálya
pályázatot hirdet
az
„Év Könyvtára”
cím elnyerésére

A címre – amelynek díja 500 000 forint – a korszerű működési formákat alkalmazó, a használói igényeket kielégítő és magas szintű könyvtári szolgáltatásokat nyújtó könyvtárak pályázhatnak.

A pályázaton, típusától függetlenül, minden könyvtár részt vehet.

A pályázatokat az NKÖM könyvtári osztályára kell beküldeni **2003. szeptember 20-áig**.

A borítékra kérjük ráírni: „Év Könyvtára”

A cím odaítéléséről a szakmai szervezetek képviselőiből összeállított bizottság dönt.

A kitüntető címet a miniszter úr nyújtja át.

Budapest, 2003. augusztus

NKÖM könyvtári osztály

EBSCO folyóirat-adatbázisok országos körű használata

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma országos felhasználási szerződést kötött a magyarországi könyvtárak javára az EBSCO elektronikus adatbázis-szolgáltatóval a 2003–2005. évi időszakra. A szolgáltatás keretében a következő egyidejűleg kereshető, angol nyelvű adatbázisok elérésére nyílik lehetőség:

Academic Search Premier
Business Source Premier
Masterfile Premier
Health Source: Nursing/Academic Edition
Health Source: Consumer Edition
Newspaper Source
Medline
ERIC

A szolgáltatás kedvezményezettjei a nyilvános könyvtárak, a felsőoktatási könyvtárak és a non-profit intézmények vagy szervezetek könyvtárai (intézeti, egyházi, múzeumi, kórházi könyvtárak stb.).

A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos teendőket (a könyvtárak tájékoztatása, a szolgáltatóval való kapcsolattartás) az NKÖM megbízásából a Könyvtári Intézet látja el. Kapcsolattartó: Balogh Anna (abalogh@oszk.hu).

A jelentkezéssel és a használattal kapcsolatos részletes információ a Könyvtári Intézet honlapján olvasható: <http://www.ki.oszk.hu/ebSCO>

Oeriasi felhívás

A PULMAN program célkitűzései az elektronikus Európa megvalósításáért

Miniszterek, felsőbb szintű művelődéspolitikusok és szakemberek 36 európai országból¹ a 2003. március 13-án Portugáliában, Oeriasban rendezett konferencián az alábbi prioritásokban egyeztek meg.

Megfelelő anyagi fedezetre és támogatásra van szükség országos és helyi szinten ahhoz,

- hogy a közkönyvtáraknak – amelyek a levéltárakkal és a múzeumokkal együttműködve, az e-Európa akcióprogram² céljainak megvalósításában a legfontosabb helyszínek – a szerepét erősíteni lehessen, felgyorsítva digitális forrásközpontokká történő fejlesztésüket;
- hogy az információs társadalom valamennyi polgárának szükségleteit kielégíthessék, támogatva a PULMAN hálózat³ irányelveinek és gyakorlati alkalmazásának bevezetését.

Ezen célok eléréséhez az érintett intézményeknek

- új, minőségi szolgáltatásokat kell kínálniuk, felhasználva a digitális technikát, amely lehetővé teszi a polgárok számára, hogy személyes céljaikat elérjék a változó világban, és amely hozzájárul az összetartó társadalom és a sikeres, tudásközpontú gazdaság kialakulásához Európában;
- érzékelhető fejlődést kell elérniük abban, hogy az állampolgárok – különösen azok, akiket a társadalmi vagy digitális kirekesztés veszélye fenyeget – igénybe vegyék a könyvtári szolgáltatásokat, építve a már meglévő, 150 millió⁴ beiratkozott könyvtárhasználóra a PULMAN hálózat 36 országában.

A PULMAN konferencia egyetért abban, hogy következetesen támogatni kell az állampolgárokat közkönyvtári szolgáltatásokkal helyi, országos és európai szinten az alábbi négy meghatározott területen:

A közkönyvtáraknak, együtt a levéltárakkal és múzeumokkal

Demokrácia és polgárosodás

- Elő kell segíteniük a polgári, demokratikus társadalom kialakulását, kielégítve az egész társadalom igényeit, küzdeniük kell a kirekesztés ellen azzal, hogy nyitott, vonzó és kellemes helyszínt teremtenek az emberek számára, hozzáférést biztosítva a kultúra és a tudomány minden forrásához. A hátrányos helyzetben lévő csoportok – mint például a fogyatékosokkal élők, tinédzserek, idősek, munkanélküliek vagy a kistelepülésen élők – igényeinek kielégítését fokozott figyelemmel kell kísérniük.

- Támogatniuk kell az e-kormányzással, e-egészségüggyel, e-kereskedelemmel és e-tanulással kapcsolatos szolgáltatások igénybevételét hatékony, objektív és felhasználóbarát hozzáférés, valamint az elektronikus források használatára irányuló képzés biztosításával.

Egész életen át tartó tanulás

- Figyelembe kell venniük a gyermekek és gondozóik igényeit úgy, hogy vidám, biztonságos és ösztönző környezetet hoznak létre az iskolai munkához és a szabadidős tevékenységekhez – játékok és új technikák bevonásával –, megteremtve az együttműködést az iskolákkal és más oktatási intézményekkel.

- Meg kell erősíteniük azt a szerepüket, hogy intézménytől független és kötetlen tanulási központtá váljanak, gazdag ismeretanyagot, képzést és támogatást nyújtva az állampolgároknak életük minden szakaszában, kihasználva az e-tanulás nyújtotta valamennyi lehetőséget.

- Hozzá kell járulniuk egy művelt információs társadalom kifejlődéséhez úgy, hogy az olvasást továbbra is minden eszközzel – a világhálót is felhasználva – előmozdítják.

Gazdasági és társadalmi fejlődés

- Segíteniük kell leküzdeni a digitális írástudatlanságot és megosztottságot, azokra a nyilvánvaló sikerekre építve, amelyeket mint Európa leggyakrabban használt nyilvános internet-hozzáférési központjai (Public Internet Access Point – PIAP) értek el, hozzáférést és képzést biztosítva azoknak, akiket az információs társadalomból való kirekesztés fenyeget (e-exclusion), valamint szolgáltatást nyújtva olyan új csatornákon keresztül, mint pl. a digitális televízió, amint ezek az eszközök helyi szinten elérhetővé válnak.

- Együtt kell működniük a helyi gazdasági közösségekkel és más szolgáltatókkal, hogy – hozzáadott értékű információs szolgáltatásokat közreadva – a tudás alapú gazdaság növekedését támogassák Európában.

Kulturális sokszínűség

- Erősíteniük kell a közösséghez tartozás érzését, segíteni a családokat történelmük megismerésében és abban, hogy megtalálják helyüket egy egyre inkább globalizálódó világban úgy, hogy létrehozzák, hozzáférhetővé teszik és a jövő generációi számára megőrzik a közkönyvtárakban, múzeumokban és archívumokban őrzött digitális és nyomtatott információkat.

- Támogatniuk kell az etnikai, kulturális, nyelvi és vallási sokszínűség megőrzését, előmozdítani a kulturális azonosságtudat és társadalmi integráció kialakulását, bevonva a helyi polgárokat és közösségeket egy mindenki számára hozzáférhető – digitális forrásokat tartalmazó – „kollektív emlékezet” létrehozásába.

Az Oerias Manifesztumhoz tartozó dokumentumok (linkekkel/utalásokkal):

- Múzeumok, eszmei örökség és globalizáció. Shanghaji Karta, ICOM (2002)
- IFLA glasgow-i deklarációja a könyvtárakról, információs szolgáltatásokról és a szellemi szabadságról (2002)
- IFLA – Manifesztum az Internetről (2002)
- NAPLE beszámoló az európai közkönyvtárak fejlődéséről (2002)
- EBLIDA beszámoló a könyvtárak szerepéről az életen át tartó tanulásban (2001)
- Közkönyvtári szolgálat: az IFLA/UNESCO fejlesztési irányelvei (2001)
- Lundi irányelvek: e-Európa, digitalizálási együttműködés, DG információs társadalom (2001)
- Európa Tanács/EBLIDA irányelvei a könyvtári jogalkotásról és könyvtárpolitikáról Európában (2000)
- Az Európa Tanács ajánlásai a levéltárakhoz való hozzáférés európai politikájáról (2000)
- Koppenhágai deklaráció (1999)
- Leuveni kommuniké (1998)
- Az Európa Parlament Kulturális, Ifjúsági, Oktatási és Média Bizottságának beszámolója a *Könyvtárak szerepe a modern világban* címmel (1998)
- Múzeumok és kulturális sokszínűség: elvi állásfoglalás. ICOM (1997)
- IFLA/UNESCO Közkönyvtári manifesztum (1994)

¹ A PULMAN hálózat tagjai: Albánia, Ausztria, Belgium, Belorusszia, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Macedónia, Magyarország, Moldávia, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szerbia-Montenegró, Szlovák Köztársaság, Szlovénia, Törökország, Ukrajna

² http://europa.eu.int/information_society/eeurope/index_en.htm

³ <http://www.pulmanweb.org/DGMs/DGMs.htm>

⁴ <http://www.libecon.org>

OERIASI CSELEKVÉSI TERV

A PULMAN konferencia felkéri a minisztereket, művelődéspolitikusokat és szakembereket országos és helyi szinten, hogy meghatározott időn belül

1) dolgozzanak ki stratégiákat, amelyek hasznosítják és továbbfejlesztik azt a szakértelmet és infrastruktúrát, amellyel Európa közkönyvtárainak egyedülálló hálózata rendelkezik, teljes társadalmi, kulturális és gazdasági lehetőségeiknek kihasználására.

2) Állítsanak fel fontossági sorrendet az alapvető tevékenységek anyagi támogatásában országos és helyi szinten: például hozzáférés biztosítása az elektronikus forrásokhoz és az Internethez, digitalizálás, új szolgáltatások kipróbálása, megfelelő technikai infrastruktúra biztosítása, beleértve a szélessávú kapcsolatot és a közös szabványok alkalmazását, ahol lehetséges.

3) Fontolják meg ágazatközi ügynökségek megalapítását és a minisztériumok közötti együttműködés lehetőségét az összehangolt művelődéspolitikai kidolgozására a kulturális örökség területén (közkönyvtárak, múzeumok és archívumok).

4) Létesítsenek hatékony partnerkapcsolatot a helyi kulturális örökség intézményei és más kulcsfontosságú gazdasági és társadalmi területek között (pl. oktatás, foglalkoztatás, turizmus, közösségi szervezetek stb.), így segítve a helyi szolgáltatások átszervezését, valamint a költséghatékony intézkedéseket és a gazdálkodást.

5) Biztosítsanak interaktív hozzáférést az információhoz korszerű multimédiás és digitális anyagokkal, bemutatva a helyi történelmet, irodalmat, művészetet, zenét és a közösség érdeklődésére számot tartó területeket, szükség esetén állítsanak össze tanulási segédanyagokat.

6) Ahol szükséges, támogassák a „Centre of Excellence” hálózat („Kiválósági központok”) fejlesztését, így ösztönözve a helyes gyakorlat bevezetését. Az ilyen központok az újító közkönyvtári szolgáltatások szélesebb körű alkalmazásának kiinduló pontjai lehetnek.

7) Valósítsák meg a munkaerő toborzásával és továbbképzésével kapcsolatos célkitűzéseket, beleértve a megfelelő javadalmazást és munkafeltételeket, hogy a megfelelő készségek és szaktudás álljanak rendelkezésre pl. a tanulás segítéséhez és az információs társadalom technológiáinak használatához.

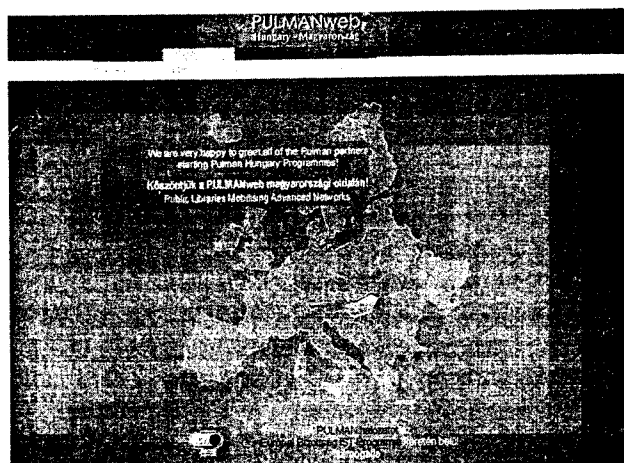
8) Kísérjék figyelemmel a változó felhasználói igényeket, hogy a tények ismeretében fejleszthessék a szolgáltatásokat, és a finanszírozás tervezhető legyen.

9) Rendszeresen elemezzék és értékeljék a szolgáltatásokat, különösen az új technikákat illetően, és állapítsák meg azokat a normatívákat, amelyek alapján a befektetések hatását és eredményeit értékelik.

10) Ahol erre lehetőség van, javasoljanak országos és európai szintű kutatási témákat és bekapcsolódási lehetőséget az információhoz való hozzáférésben, tartalmak kidolgozásában és digitalizálásban járatos intézményekkel és magánvállalkozásokkal való együttműködésre alapozva.

Oerias, 2003 márciusa

A PULMANWeb
a Könyvtári Intézet honlapján

J E L E N T K E Z É S I F E L H Í V Á S

A szombathelyi **Berzsenyi Dániel Könyvtár** és az **Alpok-Adria Munkaközösség Nyilvános Könyvtári Munkacsoportja**

nemzetközi szemináriumot szervez

2003. október 28-29-én

Szolgáltatások újjászervezése új és felújított könyvtárakban címmel

A rendezvény célja, hogy az Alpok-Adria Munkaközösség területén a közelmúltban lezajlott fejlesztések tapasztalatainak számbavételével és összehasonlításával segítse a könyvtári szolgáltatások stratégiai átalakítását. A téma sokoldalú megközelítése révén mindazon intézmények és kollégák munkáját támogatni szeretnénk jól alkalmazható tervezési, szervezési ismeretek és tapasztalatok átadásával, amelyek/akik épületfelújítás, építés vagy technológiaváltás miatt szolgáltatások átszervezését tervezik.

Szeretnénk elérni, hogy az Alpok-Adria Munkaközösség régióiból (országából) minden tapasztalatot megismerhesünk, amely nagy nyilvános könyvtár építésével, jelentős rekonstrukciójával, illetve a szolgáltatásait befolyásoló információs és kommunikációs technológiai (IKT) fejlesztésével kapcsolatos.

A konferencián előadással szerepelnek az alábbi régiók, illetve országok: Ausztria (Kärnten, Steiermark), Horvátország, Olaszország (Veneto), Szlovénia és Magyarország néhány megyéje; bemutatkozik az új bécsi és budapesti nyilvános könyvtár.

Szervezés alatt áll a második nap délutánjára egy bécsi tanulmányi kirándulás, amelynek részvételi díjáról a későbbiekben adunk tájékoztatást.

Rendezvényünk élvezi Vas Megye Közgyűlésének és a Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Kollégiumának támogatását, melynek segítségével tolmácsolást és egyszerű közös étkezést biztosítunk.

Jelentkezéseket korlátozott számban, jelentkezési sorrendben fogadunk el.

Érdeklődni lehet a (94) 513-533 telefonszámon, valamint a ptmarta@mail.bdmk.hu címen, illetve a Berzsenyi Dániel Könyvtár levélcímén: 9700 Szombathely, Dr. Antall József tér 1.

J E L E N T K E Z É S I L A P

A jelentkező neve:

Munkahelye:

Foglalkozása, beosztása:

Értesítési címe:

Telefonszám:.....E-mail cím:

Mely nap/ok/on kíván részt venni: október 27. (kedd) október 28. (szerda)

Kiránduláson: részt vesz nem vesz részt

Szállást: igényel nem igényel

Szállásfoglalás: (Kérjük, szállásigényét az alábbi táblázatban jelölje aláhúzással!)

Hotel Liget Szombathely, Szent István park 15.

1 ágyas (fürdőszoba + TV a szobában)	7900 Ft
1 ágyas fürdőszobás	6900 Ft
1 ágyas (zuhanyzó a szobában, WC a folyosón)	5000 Ft
2 ágyas (fürdőszoba + TV a szobában)	8900 Ft
2 ágyas fürdőszobás	7900 Ft
2 ágyas (zuhanyzó a szobában, WC a folyosón)	6000 Ft

Martineum Szombathely, Karmelita u. 1.

Felnőttképző 1 ágyas fürdőszobás 4200 Ft

Akadémia 2 ágyas fürdőszobás 5600 Ft

3 ágyas fürdőszobás 7600 Ft

Kérjük, hogy minden jelentkező külön lapot töltsön ki, amelyet az alábbi címre kérünk elküldeni 2003. szeptember 5-éig:

Berzsenyi Dániel Könyvtár

9700 Szombathely, Dr. Antall József tér 1.

Fax: 94/513-531, E-mail: ptmarta@mail.bdmk.hu

Felhívás Füzéki István emlékérem adományozására

Dr. Füzéki Bálint díjat alapított testvére, az 1956-ban hősi halált halt Füzéki István könyvtáros emlékére. Az emlékérmeket minden évben az a könyvtáros kapja meg, aki a megelőző évben, években a legtöbbet tette, kiemelkedő teljesítményt nyújtott a könyvtári szolgáltatások és/vagy tudományok terén. A díjat öttagú kuratórium fogja odaítélni.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöksége kéri, hogy aki méltó személyről tud, tegyen javaslatot 2003. szeptember 30-áig és küldje azt meg indoklással együtt a Magyar Könyvtárosok Egyesülete címére. (1055 Budapest, Hold u. 6.)

(A Füzéki István Emlékérem alapító okirata a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2002. decemberi számának 27-28. oldalán olvasható.)

RENDEZVÉNYNAPTÁR 2003.

Idő	Helyszín	Téma	Szervező	Információ
IX. 29.	Tatabánya, József A. Megyei Könyvtár	ODR-konferencia	József A. M. K.	Fátrai Erzsébet
X. 6.	Szeged, Somogyi-könyvtár	Összefogás a könyvtárakért	IKSZ, Somogyi-könyvtár	Fülöp Ágnes
X. 18.	Szeged, Somogyi-könyvtár	Az információ-szabadság megvalósulása a könyvtárakban	Somogyi-könyvtár	Juhász Zoltánné
X. 28-29.	Szombathely, Berzsényi Dániel Könyvtár	Szolgáltatások újjászervezése új és felújított könyvtárakban	Berzsényi D. K.	Pallósiné Toldi Márta
X. 31.	Sárospatak, Református Kollégium	Egyházi könyv kultúra Magyarországon és Európában	Sárospataki Ref. Koll. Tud. Gyűjteményei	Kedves Csaba Nagy Júlia
Havonta	Országos Katolikus Gyűjteményi Közp.	A kulturális örökség	Egyházi Könyvtárak Egyesülése	Ásványi Ilona

Kiegészítés az Országos Dokumentumellátási Rendszerről szóló 73/2003. (V. 28.) Korm. rendelethez*

5. § (1) A szolgáltató könyvtárak kötelezettségeinek teljesítését a nemzeti kulturális örökség minisztere (a továbbiakban: miniszter) a könyvtári szakfelügyelet keretében ellenőrzi.

(2) A Törvény 59. §-ának (3) bekezdése szerinti véleményt a szolgáltató könyvtár vezetőjének kinevezése előtt a döntéshozókkal ismertetni kell. A miniszter véleményétől eltérő döntés indokolását a miniszternek el kell küldeni.

(3) A szolgáltató könyvtár megszüntetését, átszervezését, továbbá alapító okiratának és szervezeti és működési szabályzatának az ODR szolgáltatásait érintő módosítását előzetesen egyeztetni kell a minisztériummal.

6. § (1) A minisztérium fejezeti kezelésű előirányzata terhére évente támogatja a szolgáltató könyvtárak ODR-ben nyújtott szolgáltatásait, továbbá az országos lelőhely-nyilvántartás fejlesztését és működtetését.

(2) A támogatás a dokumentumok vásárlására, technikai eszközök beszerzésére, az ODR szolgáltatásaival kapcsolatos költségekre, a postaköltségre és az országos lelőhely-nyilvántartás költségeire fordítható.

(3) Az egyes könyvtárak támogatásának összegére a minisztérium által felkért szakmai kuratórium tesz javaslatot.

7. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

* A kiegészítés nem a rendelet módosítását, csak hibánk korrigálását jelenti. Másodforrásból vettük át a legutóbbi számunk Tudjon róla! rovatában közölt rendeletszöveget, amelyből a most kiegészítésül közölt paragrafusok és bekezdések kimaradtak. Elnézést kérünk!